

A Szombat öröme és a lehetőségek keresése

Július hetedikén, Oneg Shabbatunkon (ג' ט' שבט) beszélgettünk közösségünk jelenéről, jövőjéről. A múlt is szóba került, mert Szegő Kriszta elmondta, hogy Hajnal Gyurival feldolgozzák a Bét Orim Közösség létrejöttét, megalakulásának körülményeit. (A gyökerekig, melyek 1848-ig nyúlnak vissza, mikor Einhorn és barátai megalakították a Magyar Izraelita Középponti Reformegylet elnevezésű vallási szervezetet, ebben a készülendő írásban nem tesznek említést.)

Kriszta ebből a készülő tanulmányból olvasott fel nekünk. A Bét Orim hőskorszakából jelen volt még *Borsos Marietta* és *Fischer Ibi* is, akik az alapító tagok közé tartoznak egyben ők közösségünk doyenjei.

Nem voltunk túl sokan, tekintettel a nyárra, többen elutaztak közülünk, ki az ország határain belülre, ki távolabb. Így annál nagyobb öröm volt, hogy Kóródi Tamara Szolnokról jött el hozzánk. (Mindig nagyra becsüljük, ha tagjaink távolabbi településről jönnek, mert tőlük nagyobb erőfeszítést igényel eljutni hozzánk. Többnyire olyan helyekről jönnek, ahol sajnálatos módon nincsen működő közösség.)

Marietta két fontos kérdést is felvetett. Az egyik a kezdetektől fogva hangsúlyos vidéki és határon túli zsidó közösségek látogatása, melyek nem rendelkeznek saját rabbival. Így egy közös Istentisztelet keretein belül a több napos kirándulások alatt megismerjük egymást, erősítjük a kapcsolatokat, beszélgetünk a lehetőségeinkről, nehézségeinkről.

Ezeket az együttléteket továbbra is folytatnunk kell, ahogy eddig is, évente legalább kétszer. Idén voltunk Komáromban – erről az előző számunkban olvashattak az érdeklődők -, ősszel pedig Veszprémbe készülünk.

Marietta másik fontos felvetése a Bét Orim Közösség arculatának, megjelenésének, PR-jének javítására irányult. A rivalizálástól távol állva, mégis sérelmezte, hogy a másik progresszív közösség, a Szim Salom több megszólalási lehetőséget kap, illetve jobban kihasználja a rendelkezésére álló felületeket, tereket, addig mi ezekkel

kevésbé tudunk élni. És bár Raj Ferenc rabbink igazán megtesz mindent, mi az ő erejéből és lelkesedéséből többet meríthetnénk.

Kétségtelen, az is igaz, hogy mi kevesebb támogatást kapunk, és kevesebb pénzből kisebb házat lehet építeni. Mi is örülnénk, ha lenne saját templomunk, bár nagyon szeretjük a Bálint Házat, és a Bálint Ház nagyon sokat segít nekünk. Igyekszünk a Ház által szervezett programokban is részt venni, önkéntes munkánkkal támogatni a nagyobb rendezvények sikerét.

Szó került egy-egy jó, de szünetelő hagyományokra is, mint Túra-kör, amely egy kedves szójáték; még Raj Tamás főrabbi által elkezdett, de ma is élő, az őszi és a tavaszi szemeszterben működő Tóra-kör testi kiteljesedésére utalva. Másik ilyen hagyományunk, amelyet erősíteniünk kell, aktívabbá tenni, az Filmklubunk. Legutóbb a Bevezetés a judaizmusba című tanfolyamunkon volt egy vetítés, ahol Kálmán Gábor Los Angelesben élő rendezőnek, a USC egyetem professzorának alkotását láthattuk, amelyet "Volt egyszer..." címmel dr. Magóné Tóth Gyöngyi, akinek munkásságáról készített, aki a Kalocsán élt zsidóság történetét dolgozta fel. (A filmet május 8-án bemutatták a budapesti Magyar Filmszemlén, május 9-én pedig levetítették a Los Angeles-i Tolerance Múzeumban. A Simon Wiesenthal Center és a Museum of Tolerance évről évre kitüntetések ad, az idei Medal of Valor díjat a kalocsai tanárnőnek ítelték.)

Sűrűbbé kell tennünk, korábbi gyakorlatunknak megfelelően az Agora Akadémia - Progresszív Zsidó Szabadegyetem előadásait is, melyeknek nagy sikere volt. Különösen a legutóbbi, a Nagy József irodalomtörténész-filozófus által szervezett, olasz vonatkozású zsidó történelmi előadásoknak, olyan elismert, neves meghívottakkal voltak, mint Draskóczy Eszter vagy Benke László. Ő maga tartotta a vitaindító előadást *A harag és a büszkeség* címmel a legendás olasz haditudósítóról, Oriana Fallaciról.

Folytatnunk kell a "Tzedaka Tatzil Mi'Mavet" (צדקה תציל ממוות) jegyében a Wesley János Iskola és Középiskola növendékeinek támogatását, ahogy eddig is tettük, tankönyvekkel, ruhákkal, tartós élelmiszerekkel, tisztálkodószerekkel.

Erősíteniünk kell gyerekprogramjainkat is, a gyerekek megszólításán keresztül is a szülőket is jobban bevonva a közösség életébe, ahogy többen (*Burján Árpi, Szabó Karcsi, Marietta*) javasolta. A Narancsliget Alapítvány gyermekei felé, mely a nagycsaládosokat tömörítő szervezet, erőteljesebben kell nyitnunk, szorgalmazni kell a közös programokat. Itt különösen számítnak Rapi-Legény Zsuzsira, aki óvodapedagógusi oklevele mellé a Rabbiképző hitoktatói oklevelét is megszerezte, de Kapitány (Magyar) Sárának fantáziadús, ötlettel művészi tehetségére is, aki többször vezette a különböző kézműves foglalkozásokat, és minden Purim központi mozgatórugója volt.

Ahogy Árpi fogalmazta meg: el kell döntenünk, hogy *célközönseget* vagy szélesebb közönseget célzunk meg az üzeneteinkkel. Mindkettő nem megy egyszerre. Sok munkára kevesen vagyunk, túl sok feladat hárul egy-egy önkéntesünkre, ezért jobban be kell vonni a tagjainkat a közösségi munkába, ösztönözni kell a részvételüket.

Mint szinte minden vallási közösségben nálunk is az ünnepekkor telnek meg a székek, egyébként igen foghíjasok a hétköznapokban. (Erre mondják manapság: „Ilyen ez a popszakma”). De hétfőnként, mikor a Raj Tamás Akadémia előadásai vannak, mindig telt ház van, és tudós rabbinknak köszönhetően a Pázmány Péter Katolikus Egyetemről is vannak hallgatói előadásainak.

Felvetődött az antiszemitizmus kérdése, illetve szóba került Izrael léte is egy cikk kapcsán: Fejér-Szóka Áron említi, hogy egy ammani muszlim hittudós magából a Koránból bizonyítja, hogy Izraelföld a zsidóké, és olyan nép, hogy „palesztin” – nem létezik. , melyben az áll, hogy Izrael a zsidóké. Ahmed Aladduán sejk, a Jordániában közismert Aduán törzs öregje Facebook-oldalára tette fel tanulmányát. Ahmed sejk a Korán két szúrájából is idéz:

„Allah a Szentföldet Izrael fiainak adta, az Ítélet napjáig” (Al-Ma’ida, 21. szúra) ... ez a föld a zsidóknak lett hagyományozva”. (Al-Shara’a, 59. szúra).

Örömteli, hogy alakul az új honlapunk is, naprakész információkkal, Ferinek, Gyurinak, Krisztának és Bohn Péternek köszönhetően. Javítanunk kell a Bét Orim Hírlevél megjelenésének pontosságán és tagjaink, valamint az érdeklődők felé való eljuttatásában is, ezt többen észrevételezték, miután az adott hónap programjairól ebből értesülhetnek.

A kapcsolattartás, az érdeklődőkkel való kapcsolatfelvétel is némileg jobbításra vár.

Beszélgésünket azzal a reményteli óhajjal zártuk, hogy végre nemsokára visszakaphatjuk státuszunkat. Nem sokkal ezután értesültünk, hogy bár a kritériumoknak megfelelünk a bírálók szerint, de mégse kapjuk vissza.

Petényiné Szoó Györgyi

LMBTQ Saharit

2014. Július 4-én, életemben először már jóval a nyitás előtt a Bálint Ház bejárata előtt toporogtam. Nem sokáig érezhettem magam magányosnak, mert két rendőr is csatlakozott mellém, akik ugyanarra a rendezvényre érkeztek, amire én is.

Idén harmadik alkalommal adott helyet a szombati Saharit Istentiszteletnek a közösségi ház. Ebben még semmi szokatlan nincs, de ha azt is hozzáteszem, hogy ez egy baráti LMBTQ Saharit volt, közvetlenül a 2014-es Budapest Pride napján, nos, akkor ez már magyarázatot ad arra, hogy miért is jelent meg ugyan az nap reggelén két szolgálatot teljesítő rendőr is mellettem.

Az nem szokatlan, hogy a három befogadó magyarországi zsidó egyház – a Bét Orim Reform Zsidó Hitközség, Dor Hadas Közösség, Szim Salom Progresszív Zsidó Hitközség- rendszeresen kiáll bármilyen kirekesztéssel szemben. De az csak az elmúlt három évben vált szokássá, hogy közös Istentiszteletet tartanak az LMBTQ tagjainak, szimpatizánsainak, és bárkinek, akik azonosulni tudnak ezzel a befogadó, elfogadó szellemiséggel.

Az Istentisztelet alapötlete Langer Árminnak a berlini Abraham Geiger Kolleg rabbi növendékének a fejéből pattant ki. És mit tesz Isten akkor épp Jeruzsálemben, egy konzervatív Jeshivában tanult, ahol rendszeresen tartottak melegbarát Istentiszteleteket. A kezdeményezés célja, hogy világossá váljon minden ember számára: a vallás mindenkié. És, hogy miért épp ez a három zsidó egyház tartja fontosnak, hogy ebben az ügyben is képviseltesse magát? Pontosan érthető, ha egy kicsit megvizsgáljuk a magyarországi zsidóságban betöltött szerepüket, illetve kirekesztettségüket.

De most maradjunk az „Örömben”! Már jóval a Saharit előtt elkezdtek szállingózni az emberek. A Bét Orim közössége biztosította a kidushoz szükséges ételt, italt, friss gyümölcsöt. Ezúttal sem tagadtuk meg magunkat, olyan színes volt a kínálatunk, amilyen az aznapi rendezvénysorozat. Egy kora esti üzenettel mozgósítottam a Bét Orim kemény magját, és másfél nap alatt sikerült mind látványban, mind minőségben, több mint nyolcvan főre egy remek kidust adnunk.

A különleges hangulathoz szükség volt csodás dalokra, és jól átgondolt, higgadt beszédre. Ezekben Ármin, és a Szim Shalom tagjai remekeltek. Jól követhető, mindenki számára érthető Istentiszteletet hallhattunk. Tagjaink közül Langfeld Áron alijázott, és Burján Árpád vitte körbe a Tórát. Meglepetés-vendégek is voltak, a Temple Beth Shalom tagjai, legalább húsz fővel, Cherry Hill városából. Ők az amerikai konzervatív zsidóságot képviselték, és szerintem teljesen véletlenül értesültek erről az eseményről, de tökéletesen azonosultak az Istentisztelet szellemével.

Ármin célja az LGBTQ Istentiszteletekkel az, hogy a zsidóságnak magába kell hogy foglaljon mindenkit, aki beleszületik a zsidóságba, vagy betér ebbe a vallásba. Beszélt arról, hogy a Talmud egyik legnagyobb rabbija, bizonyos Ben Azaj – aki nőtlen volt és nem voltak gyerekei – azt tanítja, hogy a világ nélküle és a gyerekei nélkül is tovább tud menni. Majd Hilel rabbi szavait idézte: ne alkoss másról ítéletet, míg nem voltál az ő helyében és bőrében.

Az LGBTQ Istentisztelet alkalmából Dr. Raj Ferenc a Bét Orim Reform Zsidó Hitközség alapító rabbijának a levelét is felolvastuk. Engem ért a megtiszteltetés, hogy én felolvashattam. A levelet itt olvashatjátok: <http://www.betorim.hu/hirlevelek/hirlevel76.pdf>. Rabbink szavai a távolból is nagy hatással voltak a közönségre. A legfontosabb üzenete az volt, hogy az Isten a saját képmására teremtett minket. Ebből kell, hogy kiinduljunk!

Remek délelőtt volt, és csak a legjobbakat mondhatom a három közösség kiváló összefogásáról, odaadó munkájáról. Ármint tehetséges, humoros, alázatos vezetőnek ismerhettem meg, aki évről-évre igyekszik élhetőbbé, és méltóságteljesebbé tenni a kisebbségben élő embertársaink életét. Hát így telt az én első LGBTQ Saharitom.

Rapi- Legény Zsuzsanna.

Augusztusi programajánló

Ha másképpen nem jelezzük, akkor programjaink helyszíne a Bálint Ház első emeleti Macesz terme (1065 Budapest, Révay u. 16.).

Augusztus 1. péntek 17:30 Bevezetés a zsidó liturgiába 18:30 Kabbalat Sabbath
Augusztus 8. péntek 17:30 Bevezetés a zsidó liturgiába 18:30 Kabbalat Sabbath
Augusztus 15. péntek 17:30 Bevezetés a zsidó liturgiába 18:30 Kabbalat Sabbath
Augusztus 22. péntek 17:30 Bevezetés a zsidó liturgiába 18:30 Kabbalat Sabbath
Augusztus 29. péntek 17:30 Bevezetés a zsidó liturgiába 18:30 Kabbalat Sabbath

**Szeretettel várunk minden érdeklődőt
rendezvényeinken!**

**Hírlevelünk a MAZSÖK támogatásával
jelenik meg.**